

HRICKO

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI« - BROJ 110-111 - PROSINAC 2013.

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Bog dragi Hrckovci!

U moru blagdana i darova, stigao je i Hrcko u vaše domove razveseliti vas i razonoditi. Pojavio se malo ranije nego što je naviknuo, jer za tjedan dana izlazi podlistak za mladež «Kužiš» (ako niste čuli za njega, upoznat ćete ga čim malo odrastete), a tjedan dana nakon toga škole će biti prazne, jer ćete svi vi biti gdje? - pa na zasluženom zimskom odmoru. Je li i vama vrijeme leti kao i meni? Nevjerojatno. Kao da je jučer bilo kada sam vas pozdravila na početku školske godine i poželjela vam uspjeh u učenju, a sada je još samo ostalo da se nadam da ste bili dobri i vrijedni đaci i da ćete ponosno otići na ferije. U svakom slučaju, imate još malo vremena ako niste zadovoljni ocjenama, pa na posao! Prosinac je, krenuli su se redati naši omiljeni blagdani, jedan je već iza nas, a prekosutra ne zaboravite čestitati svojim mamama, bakama i svim vama dragim tetama - Materice. Sljedeći je blagdan naših očeva i nakon njega, željno očekivani - Božić. U tom je ozračju naravno i ovaj broj Hrcka, prepun vaših crteža i sastavaka na temu najljepšeg kršćanskog blagdana, te brojnih drugih zanimljivih tekstova i uobičajenih rubrika. Kao prvo, želim vam da uživate u svom podlistku, da budete raspoloženi, nasmijani, i uz svoje najmilije dočekate predstojeće božićne i novogodišnje blagdane!

I. P. S.

Iz sadržaja izdvajamo:

Božić-moj omiljeni blagdan	4-5-6
Druženje sa Silvijom Šesto	7
Nagradni izlet u Slavonski Brod	8
Nek ti Božić sretan bude !!!	16-17
Moj Božić... nije samo moj	18

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«

Urednica izdanja: Ivana Petrekanić-Sič

Suradnici: Bernadica Ivanković, Vesna Huska, Katarina Čeliković, Ana Čavrgov, Marina Piuković, Zoltan Sič, Maja Andrašić i Vladan Čutura

Lektorica: Katarina Vasiljčuk

Korektor: Mirko Kopunović

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Obrada slika: Nada Sudarević

Crtež na naslovnici ilustrirala: Valentina Mikluc, II. c, OŠ »Ivan Milutinović« Subotica

E-mail: hrhrcko@gmail.com

Hrcko izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

Sutra priredba za Materice i Oce

Biti majka je velika, veoma odgovorna, ali i lijepa dužnost. To je zanimanje s punim radnim vremenom. Mama mora biti uvijek dostupna i naravno raspoložena, a to nije nimalo lako. Stoga mi Hrvati-Bunjevci u ovim krajevima u došašću posebnu pažnju poklanjamo svim majkama slaveći **Materice**. Ovaj lijep dan bit će u nedjelju, a tje-dan dana kasnije obilježiti ćemo i **Oce**. Zato će sutra u 18 sati u HKG-u «Bunjevačko kolo» biti održana priredba za sve majke i očeve, u kojoj će nastupiti djeca i mladi župe svetog Roka, tamburaši OŠ «Ivan Milutinović», djeca iz vrtića «Marija Petković», a imat ćete prigo-du vidjeti i predstavu o životu obitelji sv. Male Terezije od Djeteta Isusa «Ljudevit i Azelija», čija je prai-zvedba bila uoči blagdana Svih svetih.
B.I.

Hrckovi detektivi

Mjeseci studeni i prosinac u znaku su brojnih blagdana i svetaca koje proslavljaju vjernici katoličke vjero-isповijesti. Prošli mjesec započeo je blagdanom Svih svetih, a ovoga mjeseca prvi veći blagdan bio je sveti Nikola. Ima i onih koje ne spominjemo toliko često, ali su ipak veoma poznati, pa vam Hrcko u ovom broju daje zadatak da se sjetite, otkrijete ili istražite

»Blagdane kojih svetica slavimo 25. studenog i na današnji dan - 13. prosinca?«. To je pitanje na koje očekujem vaše točne odgovore, koje trebate poslati na adresu: NIU »Hrvatska riječ«, Trg cara Jovana Nenada 15/II, s naznakom: Za »Hrckovog detektiva«. Zaslužene darove dobit će 10 sretnih dobitnika!

Hrcko

Kupon za Hrckove detektive!

Točan odgovor je: _____

Ime i prezime: _____

Škola i razred: _____

Adresa: _____

Mjesto: _____

Nagrađeni detektivi

Toliko je bilo vaših kupona, da ovoga puta nisam ni brojao. I to svi s točnim odgovorima. Bravo, bravo, bravo. Iskreno, ne bi baš ni bilo pohvalno da ne znate kako se zove predsjednik Republike Hrvatske. Tako da se zbilja ponosim s vama i nadam se da ćete mi opet pisati u tako velikom broju. Bilo je i malih detektiva koji su se doista potrudili čak i oko same kuverte, koje su i same po sebi originalne, ali su ih oni još dodatno ukrasili sa sličicama i imenom svog podliska. To su braća Nikola i Marko Godar, učenici IV. a i II. a razreda OŠ »Matko Vuković«, koji ovoga puta nisu nagrađeni, ali sam ih morao spomenuti zbog njihovog uloženog truda. Svaka vam čast!

A dobitnici nagrade su:

1. Valentina Sabo, IV., OŠ »Ivo Lola Ribar«, Plavna
2. Andrijana Cocek, I. a, OŠ »M. Gubec«, D. Tavankut
3. Dario Jakšić, I. a, OŠ »Ivan Goran Kovačić«, Sonta
4. Kristina Kujundžić, II. h, OŠ »M. Vuković«, Subotica
5. Sanja Benčik, II. b, OŠ »Vladimir Nazor«, Đurđin
6. Srđan Lovrić, VII. 2, OŠ »Aleksa Šantić«, Vajska
7. Anastazija Soka, I. 2, OŠ »Miroslav Antić«, Palić
8. Anđela Šimunov, IV. b, OŠ »I. G. Kovačić«, Sonta
9. Mateja Tot, III. h, OŠ »Sveti Sava«, Subotica
10. Katarina Bardić, V., OŠ »Aleksa Šantić«, Vajska

Nagrađenima od srca čestitam!

Hrcko

Božić – moj omiljeni blagdan

Učenice OŠ »Ivan Goran Kovačić« u Sonti:

Tijana Zvonar, VII. b: Božić je blagdan kojem se sva djeca svijeta raduju, najviše radi darova koje očekuju od Djeda Božićnjaka. Na ovaj blagdan svi provode najviše vremena skupa sa svojim obiteljima. Kako je Božić koncem prosinca, očekujem da će nas obradovati i bijelim plaštom prekriti svu donedavno cvjetnu prirodu. Nadam se i da ćemo Djeda Božićnjaka dočekati s puno radosti, uz tiho pucketanje vatre. Ulice će, kao i svake godine, biti ispunjene zimskom svjetlosnom čarolijom. U našem domu će, s velikom ljubavlju, cijela obitelj sudjelovati u ukrašavanju bora. Mama će uz moju pomoć praviti naše omiljene, raznovrsne ukusne kolačiće. Radujem se i polnoćki, tada u crkvu ide skupa cijela moja obitelj. Na sam Božić ćemo ići na misu, a poslije će mama prirediti ukusan božićni ručak. Nadam se da će za Božić svako dijete biti sretno i okruženo zimskom čarolijom.

Sara Vidaković, VII. a: Božić je jedan od najljepših blagdana u godini. Prije Božića ima četiri tjedna tijekom kojih se kuće u našem selu urese najljepšim ukrasima. Djeca se najviše raduju kićenju bora, a odrasli žurno obavljaju posljednje pripreme vezane za ovaj blagdan. Uoči Božića, na Badnjak, osjeća se neko neuobičajeno i svečano veselje i ljubav unutar moje obitelji. Najviše mi se dopada međusobno darovanje. Toga dana postimo u znak žrtve rođenja Krista. Za večeru jedemo riblji paprikaš, a poslije večere dolazi najbolji dio - darovanje. Kada svatko dobije svoj dar, cijela naša obitelj skupa odlazi na polnoćku, kako bi u radosti dočekali vrijeme rođenja Isusa Krista. Nakon polnoćke, u svojem domu dočekujemo goste i s njima u miru i radosti slavimo dolazak Božića. Uz smijeh i priču, božićna noć nam uvijek brzo prođe.

Božić mi je osobito prirastao srcu, jer poslije njega dolaze nove nade, radosti, ljubavi, želje i sve što je potrebno za novu sreću.

Učenici IV. c OŠ »Ivan Milutinović« u Subotici:

Filip Ivković: Božić je najljepši i najvažniji blagdan zato što se tada rodio Isus. Božić se slavi 25. prosinca. Prema tradiciji, tada se dijele darovi i kiti se bor. Svake godine u školi se održava božićni sajam. Za njega svaki razred napravi nešto vezano za Božić, poput ukrasa, magneta, sobova i slatkiša. Volim Božić zbog Isusova rođenja i veselja zbog snijega.

Lucija Ivković Ivandekić: Od svih blagdana najviše volim Božić. Pripremam se za Božić tako što želim da Isus uđe u moje srce i da ga čista srca dočekam. Na Badnji dan kitim bor s tatom i bratom, dok mama pravi svečanu večeru. Brat i ja slažemo Betlehem ispod bora. Nakon večere slušamo božićne pjesme i otvaramo darove. Svi smo sretni i iščekujemo božićno jutro i rođenje Isusa. Na božićno jutro idemo u crkvu i na svečanoj misi proslavljamo dolazak na svijet malog Isusa. Onda sam sretna i srce mi je puno ljubavi.

Božić

Padaju pahuljice,
staju na mom krovu,
čestitaju nam Božić
i godinu Novu.
Tako je hladno,
čak i Snješku smeta,
a zvijezda padalica
pada k'o kometa.
Padaju, padaju,
pahulje bijele,
svima je drago
i svi se vesele.

Jovana Benić, IV. a,
OŠ „22. Oktobar“, Bački Monoštor

Edit Petrov, IV-1, OŠ »A. Šantić«, Vajska

TEMA BROJA

Učenici III. razreda OŠ "Aleksa Šantić" u Vajskoj:

Moj Isuse

Isuse maleni, ja te volim
i za Tebe se dragom Bogu molim.
Uskoro će Tvoj rođendan,
meni najsretniji dan.
Kuću smo ukrasili i sredili,
za dolazak Tvoj sve smo pripremili.
Dođi, dođi Isuse moj,
dat ću Ti osmijeh svoj.

Andela Augustinov

O Isuse

O Isuse, Ti se rodi u štalici,
na toj tvrdoj slamici.
Tako si nježan i mio,
a cijeli svijet otkupio.
Marija puna je radosti,
sretna zbog Tvoje milosti.
Isuse, Ti si život moj,
želim biti samo Tvoj.

Mario Augustinov

Veljko Milosavljević, IV.,
OŠ »M. Pijade«, Bački Breg

Učenice VI. razreda OŠ «Bratstvo i jedinstvo» u Bezdanu:

Tatjana Bošnjak: Božić je poseban dan u godini. To je vrijeme opraštanja i ljubavi. Vrijeme kada je cijela obitelj na okupu i uživa u zimskim čarolijama.

Božić je moj najdraži blagdan. Tada sam s mojom obitelji, dobivam darove i na odmoru sam! Ali Božić nije samo dobivanje darova, to je vrijeme kada i mi trebamo uzvratiti istom mjerom, biti sretni i složni s našim bližnjima, uzvratiti im s ljubavlju. Moj brat i ja jako volimo kititi božićni bor. Pošto imamo plastični bor, moramo mu rastvoriti grančice. On uvijek želi prvi staviti ukras pa mu ja dopustim. Svake godine polupa par ukrasa. Kada okitimo bor, tata podigne brata da stavi zvijezdu na vrh. Moja mama uvijek pravi mnogo kolača za Božić. Najviše volim njene krempite. Moj brat i ja joj uvijek pomažemo oko kolača i božićne večere. Na božićno jutro ja skoro uvijek prva ustanem. Kad uđem u sobu, zatvorim oči da se iznenadim. Uvijek dobijem slatkiša, igračaka i drugih lijepih stvari. Kada moj brat ustane i on odmah pogleda darove, tada se cijeli dan igramo. Idemo van, pravimo snjegovića i grudamo se. Cijelom ulicom ga vučem na sanjkama, dok se on smije. Za ručkom jedemo, smijemo se i pričamo kako smo proveli dan. Volim kada smo svi skupa. Volim Božić zato što smo svi na okupu, i zbog ljubavi i radosti na taj poseban dan.

Edina Delimustafić: Božić je poseban dan u godini koji donosi puno sreće, darova i radosti. Tada je cijela obitelj skupa. Bor je tu, lampice su tu i vani se čuje dječji smijeh. Prozori su puni magle od zime, a sva djeca vole prstima šarati po prozorima. Za ručak mama sprema moja omiljena jela. Kada padne večer, svi smo na okupu i sretni smo. Imam još jedan razlog zašto volim Božić. Tada je mojoj sestri rođendan. Ja uvijek mami kažem: »Mama, ti si dobila najljepši dar za Božić«. Vani bude snijeg i iz svih kuća se dimi iz dimnjaka. Ljudi vani čiste ulice i na snijegu ostavljaju tragove čizama. Drveće prekriva bijeli prekrivač. Volim Božić jer je pun radosti, uzbuđenja i ljubavi. Volite i vi Božić, jer ćete biti sretni, uzbuđeni i zaljubljeni kao i ja.

David Šarčević, I. h, OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Učenice OŠ „Matko Vuković“ u Subotici:

Anđela Kujundžić, IV. h: Svake godine slavimo Božić. Moja se obitelj puno sprema za taj poseban dan. Božić je dan Isusova rođenja. Svake godine idem na zornicu. Na Božić kuhamo grah i gulaš. Na Badnju večer ukrašavamo božićni bor. Moja nam baka da njene lijepe stare ukrase koji joj ne trebaju. U prosincu slavimo i druge blagdane. Na Svetog Nikolu svake godine stavim čizme u prozor. Sveta Luca mi uvijek u hulahopke stavi puno oraha i naranči. Na Materice od mame dobivam vreću punu čipsa, a baka mi da rupčić i petsto dinara. Slavimo i Oce. Ispod bora stavim poruku za Isusa, a na Božić su tamo darovi s našim imenima. Božić je moj omiljeni blagdan, jer se samo tada najviše zbližimo u našoj dragoj obitelji.

Valentina Mačković, III. h: Prosinac zovem blagdanskim mjesecom. Svaki tjedan novi je blagdan. Kreće sa Svetim Nikolom, a završava se Starom godinom. Međutim, najdraži blagdan mi je Božić. Jedan dan prije Božića je Badnji dan. Tada moj bor dobiva sav svoj sjaj. Badnju večer i Božić slavim sa svojom širom obitelji. Svi se okupimo za stolom i pomolimo se. Nakon večere otvaramo darove koje je donijela Bogica. Ona me je cijele godine promatrala kroz prozor i zato dobivam velike darove. Nakon toga idemo na misu u ponoć i da vidimo Betlehem. Nema ništa ljepše ako se usput još možemo sanjkati i grudati. Sve što se događa nakon toga je u mojim snovima, jer je kasno i ja sam zaspala.

Anamarija Kuntić, III. h: Božić je dan Isusova rođenja. Tada se sjetim malog djeteta rođenog u stajici. Božić je najveći blagdan. Sve je nekako lijepo i svečano. Mama peče kolače i sprema fina jela. Za to vrijeme mi djeca kitimo bor. Božić volim i radi darova ispod bora. Tu uvijek ima puno slastica. No, onda se za trenutak rastužim zbog djece koja to nemaju.

U susret Božiću

Ove godine, kao i svake, dolazi Božić. Božić je vrijeme ljubavi i spokoja. Božić se slavi na dan rođenja Isusa. Svake godine, u našoj crkvi slavi se Božić. Ima velik Betlehem. Ujutro, na božićnoj misi, sviraju tamburaši. Svake godine Božić je u Žedniku najljepši. Na ogradama su stalno okićene različite žaruljice. U svakom kućenstvu na Božić si dobrodošao. Moj rođendan je na Staru godinu. Na Badnjak, moja obitelj, ja i gosti smo na večeri. Po cijeli dan se grudamo s drugarima i pravimo snjegovića. Poslije igre idemo na toplu čokoladu i na keksiće. Navečer mi dolaze drugari na spavanje i gledamo filmove. Ja najviše volim zimu, jer su tada Božić i Badnjak. Božić je najljepši dio godine.

**Marijan Vojnić Hajduk, V. a,
OŠ „Pionir“, Stari Žednik**

Učenice II. a OŠ „Matija Gubec“ u Donjem Tavankutu:

Valentina Ostrogonac: Božić je blagdan kada slavimo Isusovo rođenje. Počinjemo ga iščekivati četiri tjedna prije. To se vrijeme zove advent. Vrata ukrašavamo adventskim vijencem. Mama za Božić priprema kolače i večeru. Stol je postavljen pokraj bora da bi trenuci bili još ljepši. Poslije večere svima čestitamo Božić i veselimo se svi u obitelji. Volim Božić zato što tada posjećujemo rođake, prijatelje i susjede.

Melisa Gadžur: Božić je pun radosti. Tada kitimo bor i dobivamo slatke darove. Lijepe i sjajne kugle krase mirisni bor. Soba u kojoj se bor nalazi tih dana blista. Tada je u sobi toplo i svi smo sretni i veseli. Mame spremaju bogatu trpezu, a djeca se igraju. Volim Božić jer mi donosi sreću.

Učenice III. h OŠ „Sveti Sava“ u Subotici:

Matea Rudinski: Na prvi dan Božića moja obitelj je kod kuće. Čim otvorimo oči, brata i mene razveseli miris božićnog ručka koji vrijedna mama već počinje kuhati da bi nas sve obradovala. Okićeni bor krasi našu blagovaonicu. Ispod njega nas uvijek na božićno jutro čekaju darovi. S nestrpljenjem ih otvaramo i radujemo se iznenađenjima. Na misu tada idemo svečano odjeveni, jer rođenje Isusa je veliko slavlje. I u crkvi je sve okićeno za važan događaj Isusova rođenja. Sviraju se svečane i vesele pjesme. Meni se čini kako zbor glasnije pjeva nego obično. Ljudi su nasmijani i dragi. Kod kuće pomažem mami u kuhinji. Ponekad za ručak imamo goste. Čestitamo jedni drugima Božić i razmijenimo po neki mali dar. Svi se sladimo maminim specijalnim božićnim ručkom i hvalimo je. Navečer odemo kod bake i djeda. Tako se ovaj veliki blagdan krasno završi.

Mateja Tot - Uzbudljiva Badnja večer: Na Badnju večer sam se vozila saonicama do crkve. Tata je zakvačio saonice za auto. Svratili smo po moju prijateljicu. Vozili smo se raznim ulicama. Saonice su glatko klizile po snijegu. Snijeg je bio bijeli, bez ijedne mrlje. Svjetlucaao se na mjesecini kao da su dragulji rasuti po njemu. Na ulice su izašla djeca i grudala se. Čula se njihova radosna graja. Moja prijateljica i ja smo poskakivale kada saonice nalete na neku grbu. Jedva smo čekale kada će naići sljedeća i unaprijed smo vrištale od uzbuđenja. Uskoro je tata parkirao pred crkvom. U crkvi je bilo ugodno toplo. Sve je bilo nekako mirno i svečano. Dopao mi se veliki okićeni bor i Betlehem kraj njega. Na kraju mise dobile smo dar. Iako je bilo kasno, nakon mise svratili smo kod moje prijateljice i zasladili se kolačima. Božić mi je omiljeni blagdan, a snijeg božićnu čaroliju učini još ljepšom i blistavijom.

Novi posjet književnika iz Hrvatske

Znaš li tko je ubio pašteticu? Kako je Debela riješila svoje probleme? Što je novo učinio Bum Tomica? Kako prebroditi školu i ostati nepotopljen? Ukoliko si pročitao neku od knjiga Silvije Šesto, imaš odgovor. Ako si bio na druženju sa Silvijom Šesto, također imaš odgovor. Ako nisi ni jedno niti drugo, otidi do Gradske knjižnice Subotica i posudi knjigu ove poznate zagrebačke spisateljice.

Silvija 600 je koncem prošlog mjeseca boravila u Subotici. Tijekom dva dana posjetila je djecu koja nastavu pohađaju na hrvatskom jeziku, bilo da su učenici viših odjela osnovne ili nekih od razreda srednje škole. Na poziv Gradske knjižnice Silvija 600 je u Subotici i okolici predstavila svoj bogati opus. Do sada je izdala čak 32 knjige, od kojih je dvadesetak za djecu, a među njima je pet naslova obvezna lektira za osnovnu školu, što je, morate priznati, pozamašan broj za jednog autora. To su djela «Debela», «Vanda», «Tko je ubio pašteticu?» te «Bum Tomica 1» i «Bum Tomica 2».

To su samo neki od razloga što su u knjižnici organizirali susrete s književnicom. Prvog dana, 27. studenog, Silvija Šesto se družila s djecom iz okolnih mjesta. Najprije u Maloj Bosni s učenicima OŠ «Ivan Milutinović», a potom u Tavankutu s domaćinima škole «Matija Gubec», te s učenicima OŠ «Vladimir Nazor» iz Đurđina. Drugog dana boravila je u Subotici, gdje je u čitaonici Gradske knjižnice održala susret s djecom iz osnovnih škola «Ivan Milutinović» i «Matko Vuković», a potom i u svečanoj dvorani Gimnazije «Svetozar Marković», gdje su uz domaće učenike prisustvovali i učenici Politehničke škole.

Svaki susret je bio poseban. Pričala nam je o značaju čitanja, ali i kako je potrebno voditi računa o knjigama da ne bismo prošli kao ona. Naime, Silvija 600 je vraćajući se s jednog susreta knjigu ostavila u džepu od kaputa. Kako su njezina tri psa uvijek radosna kad je vide, i ovoga su joj se puta obradovali, a bio je kišni dan (dakle blatnjav). Možete pretpostaviti kako je to ostavilo traga na njenoj odjeći, te je morala kaput staviti na pranje. To i ne bi bio neki problem da se Silvija sjetila izvaditi knjigu, ali svima nam se to može dogoditi. I tako, knjiga se smanjila, a slova su se otkuhala, odnosno nestala. Sada Silvija dijeli te male, prazne knjižice djeci s preporukom da u njoj zapisuju ideje i događaje.

Tako je bilo i na susretima u Subotici i okolici. Osim razgovora o njenim knjigama i likovima u njoj, Silvija je djeci pričala anegdote, organizirala nagradne igre, čitala svoje tekstove, dijelila autograme, šalila se i da ne nabrajam više. Svidjelo joj se u Subotici, te je na koncu obećala da će uskoro ponovno doći ili poslati nekog od svojih kolega književnika za djecu i mladež.

Nakon ove priče preostaje mi samo pozvati vas da pročitate neko od djela Silvije Šesto, koja sada možete pronaći na policama Gradske knjižnice Subotica zahvaljujući potpori Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata, te NIU «Hrvatska riječ». Susret je potpomogao i Grad Subotica.

Bernadica Ivanković

Druženje najboljih recitatora Vojvodine

Godina 2013. je godina šegrta Hlapića, jer u njoj obilježavamo 100. obljetnicu prvog izdanja ove poznate knjige Ivane Brlić-Mažuranić pod nazivom «Čudnovate zgođe šegrta Hlapića». Tako se i Hrvatska čitaonica Subotica pridružila ovom značajnom jubileju postavivši ju kao jednu od tema za ovogodišnju XII. pokrajinsku smotru recitatora. Logičan slijed je bio da nagradni izlet pobjednika smotre bude u Slavonski Brod.

Tridesetak recitatora sa svojim pratiteljima i nastavnicima su put Slavanskog Broda krenuli u ranim jutarnjim satima 23. studenoga. Ipak je Brod dosta daleko, trebalo je uraniti, što nikome nije predstavljalo ni najmanji problem. Nitko nije kasnio i sve je klizilo po utvrđenoj satnici. Početna postaja bila je tvrđava gdje nas je čekala teta Vera iz Turističke zajednice Brod. Od nje smo doznali kako je važan događaj u povijesti Broda bila svakako izgradnja ove tvrđave za obranu od Turaka, iako ta njezina svrha nikada nije u praksi potvrđena. Odluka o početku gradnje brodske tvrđave donesena je 1715. godine, a provedbu generalnog plana izgradnje odobrio je osobno, svojim potpisom princ Eugen Savojski. Sve to smo doznali na jedan veoma interesantan način, ne samo slušajući našeg vodiča, već i sudjelujući u Living history programu. Naime, kostimirani glumci odigrali su za nas interaktivni sat povijesti. Neki od nas su bili uključeni u ovaj dio te su morali glumiti špijune, vojnike i slično, a sreli smo i kraljicu Mariju Tereziju osobno. Bilo je veoma svečano i nezaboravno.

Nakon tvrđave uputili smo se do kuće Ivane Brlić-Mažuranić, gdje je ona došla živjeti kao mlada snaha. Kiša nas nije omela u našoj namjeri da doznamo nešto više o najčitanijoj spisateljici za djecu. Čak smo se i fotografirali ispred kuće, što možete sami i vidjeti.

Sljedeća lokacija bio je XVIII. katarinski sajam, gdje smo se kraće zadržali u razgledanju. Potom smo posjetili franjevački samostan. Tamo nas je primio naš dragi, nekada subotički, pater Domagoj koji nas je dočekaio prigodnom okrepom. Pokazao nam je crkvu, ali i spomen sobu Dragutina Tadijanovića, koja se nalazi u njihovim dvorima.

Nemoguće je ispričati što se sve dogodilo, gdje smo bili i kako smo se proveli u Slavanskom Brodu, ali ipak bar da nešto od toga podijelimo s vama. Pala su tu i nova poznanstva, učvršćena stara, a možda je bilo i nekih simpatija, ali to vam tek ne možemo reći. Bilo nas je iz cijele Vojvodine - iz Svetozara Miletića, Bačkog Brega, Bezdana, Plavne, Sonte, Bačkog Monoštora, Starog Žednika, Đurđina, Male Bosne, Tavankuta i Subotice.

Divno je biti recitator, poručujemo svima, a još ljepše govoriti poeziju na svom materinskom hrvatskom jeziku. Pokušajte i vi sljedeće godine.

Bernadica Ivanković

Dar betlehemske noći

Neki se dobronamjerni čovjek, u noći Isusova rođenja, uputio tražiti vatru u pastira. Ali, naišao je na nekog mrzovoljnog, koji je na njega nahuškao psa. ALI KAKVA JE TO BILA NOĆ?! Životinja ga nije htjela ugristi. Zatim je pastir bacio za neznancem svoje koplje. ALI, KAKVA JE TO BILA NOĆ?! Koplje ga nije željelo pogoditi. Naposljetku je dobronamjerni čovjek na pitanje može li dobiti malo vatre, dobio ljutit odgovor: "Uzmi si nekoliko komada užarenog ugljena, budeš li ih uopće mogao dotaknuti." ALI, KAKVA JE TO BILA NOĆ?! Čovjek je nosio žar u svojim rukama.

Pastir se tada uznemirio i slijedio ga. Njegovo se kruto srce smekšalo, te je pred novorođenim djetetom prostro skupocjenu janječju kožu kao dar.

Zamolimo malenoga Isusa da nam oduzme našu sljepoću i daruje blago i dobro srce, kako bismo mogli shvatiti čudo koje se nekoć dogodilo u Betlehemu.

Priču priredila vjeroučiteljica Nevena

KUTAK ZA STIHOLJUPCE

Tko je gnjavator?!

Daj ne budi gnjavator, imam za tebe jedan pjesmator. Što??? Nemaš vremenator??? To nije dobrotor. Moraš naći vremenator, jer život je samo jedantor, a kad pročitaš ovaj pjesmator želim ti divan raspustor. Hehehehe... sviđa vam se ovaj uvod? Malo sam popričala s vama na način kako je to učinio i Zvonimir Balog. Baš je simpatično i inte-

resantno. Sigurno ste ovoga puta u 'kutku za stiholjupce' očekivali neku pjesmu o zimi, Božiću ili snijegu. E, baš zato sam vas htjela iznenaditi. Ovih dana takve pjesmice slušate na svakom uglu. U školi, na priredbama, u crkvi, na televiziji, i da ne nabrajam dalje. Postalo je malo gnjavator... hehehe, opet ja u stilu Zvonimira Baloga. Što da radim kad mi se sviđa. Ako se i vama dopada, osmislite svoj jezik i stil i napišite neku pjesmu ili tekst, a drugi nek' se pomuče dešifrirati ga... Sretni vam predstojeći blagdani!!!!

B. I.

GNJAVATOR

Bio jedan teški gnjavator
Imao je glavator
Bježao od kućatora
I od školatora.

Nije volio nikakav radator
Ležao je na livadi izvaljen na travator
Sunce mu je posudilo svoj radijator.
Čekao je da mu pečeni golubator
I zreli kruškator
Sam padne u zubator.

- Što mogu - govorio je gnjavator -
kad imam tup glavator.
Onda, jednog dana, kad je gnjavator
Ležao na obali Nilatora
Eto aligatora.

- Ja sam - reče aligator - doktorator,
pa ću malo zašiljiti tvoj glavator.
Zasjalo u aligatora sto sjajnih zubatora
I tu je kraj pjesmatora.

Zvonimir Balog

HRVATSKI JA VOLIM

Pišemo li nova godina ili Nova godina?

Dragi učenici, zimske ferije stižu, a s njima i božićni i novogodišnji blagdani. Siguran sam da ćete napisati puno čestitki, sms poruka, e-mailova ili poruka na Facebooku u kojima ćete prijateljima ili rođacima čestitati nadolazeće blagdane. No, kako se ispravno pišu nazivi blagdana?

Imena svih blagdana i praznika pišu se velikim početnim slovom. Tako ćete napisati Božić i Nova godina. No, često se postavlja pitanje treba li na novogodišnjim čestitkama pisati **nova godina** ili **Nova godina**. Pravilno je i **nova godina** i **Nova godina**. Ako komu želimo da bude sretan na sam praznik, dakle da sretno dočeka 1. siječnja, zaželjet ćemo mu **sretnu Novu godinu**, no ako komu želimo da mu cijela nadolazeća godina prođe u sreći i veselju, zaželjet ćemo mu **sretnu novu godinu**. Svima vama, sretan Božić i nova godina!

v. č.

Silvija Šesto: „tinuninu“

Od prije par tjedana na policama Gradske knjižnice u Subotici možete pronaći i knjigu Silvije Šesto pod nazivom „tinuninu“ s nekoliko interesantnih i obećavajućih podnaslova kao pRva poMoć Za djEcU obRaNa i Zaštita od odRaSliH KNjiGa saMopoMoći od KolijEvKE pa do Roba

...eh da nam je još malo proživjeti...
toliko da djecu izvedemo na krivi put...

Ne, nisam pogriješila (ako ste možda pomislili da sam nepismena), upravo se sve tako piše kako sam napisala: naziv knjige malim slovom, a u podnaslovu ih ima i više nego što treba. Pa, rekla sam vam da je knjiga izuzetno interesantna.

Kao što se već i po naslovu i podnaslovu može naslutiti, knjiga „tinuninu“ je nekonvencionalna. To je zbirka različitih formi, tekstova koje povezuje humor. Baš dobro, zar ne?! Tako sadrži kratke priče, pjesme, igrokaze, razne savjete i slično, koji se smjenjuju bez posebne pravilnosti. Kako je to i sama autorica rekla, knjiga je namijenjena djeci da im pomogne prebroditi osnovnu školu, a da se ne utope. U „tinuninu“ možete pronaći

objašnjenje kako se analiziraju pjesme, primjere dobrih ispričnica, razne banalne šale, neočekivane dosjetke, a neke priče ostaju otvorenoga kraja s pozivom na kreativni literarni čin: završiti priču, dati odgovor na postavljenu enigmu i slično. Odlično za zabavu u svakom trenutku. Knjiga „tinuninu“ ima i „rubriku“ samopomoći u kojoj se govori, ili „pjesma“ na koji način što lakše prebroditi ili preveslati školu, zašto je lektira zdrava za zdravlje, te kako slova mogu odigrati doista ulogu vitamina u odrastanju. Kad bolje promislim, „tinuninu“ je štivo koje bi trebao imati, ili barem pročitati, svaki osnovac. Ima tu i dobrih pouka te po koja ilustracija koje je uradila devetnaestogodišnja umjetnica Karla Mačkić.

Autorica knjigom želi čitatelja začuditi, nasmijati, zabaviti, ali i ponukati na razmišljanje, jer progovara o generacijskom nerazumijevanju, ambicijama roditelja projiciranim u dijete, školskim problemima, prvim ljubavima, dječjim svađama, problemu djece rastavljenih roditelja... aktualne teme, zar ne? Praktički, ova je knjiga namijenjena svim dobima te se ne libite posuditi ju u knjižnici, može vam biti dobra zabava za cijelu obitelj. A što ćete ljepše od čitanja skupa? Priznajte da to niste skoro činili.

Inače, autorici Silviji 600 je prošle 2012. godine za tekst ove knjige pripala prestižna nagrada „Grigor Vitez“. To svakako nije jedina nagrada kojom je ovjenčana naša draga spisateljica Silvija Šesto, ali je najsvježija.

I na kraju knjige autorica Silvija 600 poručuje:

djEco, voliM vaS
Obraćajte pozornost na malo
Samo malo postaje veliko
Dovoljno veliko da stane u srce

B. I.

Nemanja Vavričak, II. c,
OŠ „I. Milutinović“ Subotica

Nataša Galić, I.,
OŠ „Bratstvo i jedinstvo“ Bezdan

Josip Jurić, IV. e,
OŠ „Ivan Milutinović“
Mala Bosna

Marija Ivakić, III. b,
OŠ „Bratstvo i jedinstvo“ Bezdan

Martina Vuković, I. a,
OŠ „Matija Gubec“ D. Tavankut

Marija Markuš, VII-2,
OŠ „Aleksa Šantić“ Vajska

Ćabrijela Marjanović, I. a,
OŠ „22. oktobar“ B. Monoštor

Katarina Lulić, I. e,
OŠ „Ivan Milutinović“ Mala Bosna

Alma Sadiku, I. c,
OŠ „Ivan Milutinović“ Subotica

Matea Rudinski, III. h, OŠ „Sveti Sava“ Subotica

Dina Dulić, III.,
OŠ „Pionir“ Stari Žednik

Danijel Petrović, II. a, OŠ „I. G. Kovačić“ Sonta

Robert Miler, III. h,
OŠ „Sveti Sava“ Subotica

Lucija Horvacki, I. h,
OŠ „Matko Vuković“ Subotica

Barbara Piuković, I. h,
OŠ „Matko Vuković“ Subotica

Andrijana Coccek, I. a,
OŠ „Matija Gubec“ D. Tavankut

Sanela Đurđević, II. a, OŠ „I. G. Kovačić“ Sonta

Postoje li VITEZOVI?

Gotovo sam zaboravila događaj od prošlog puta... Ne, nije mi Nikola iz 8. b ništa više govorio, a ja se skrivam vrlo uspješno. Neka ja malo manje pijem vode u školi, pa ne moram ni izlaziti iz razreda. Sreća što je već hladno pa ne moramo van niti na velikom odmoru - inače bih ga morala sresti. Ipak, malo mi nedostaje društvo, jer neki ipak idu - ovi skejteri na primjer iz našeg i susjednih odjela su ludi i neće ih od skejta odvojiti ni zima ledena, pa su svaki veliki odmor vani. I Tin je s njima.

Nije Tin tako loš. Ustvari, baš mi je postao nekako drag. Ne kao dečko - nikako kao njegov brat Sven, to nikako! - ali, nekako je dobar i lijepo mi je s njim. Nekad iz škole idemo skupa kući - je li to namjerno ili slučajno, ne znam. Ali, on sad u zadnje vrijeme uvijek dotrči do mene i hoda do zgrade sa mnom. Kad ga pitam gdje mu

shvatiti kako mu treba pomoć oko lektire. Kad sam rekla kako ću mu naravno pomoći, glasno je odahnuo i pitao me zašto sam tako jurila danas kući iz škole. Ni sama ne znam zašto, ali ispričala sam mu kako me je jedan iz osmog jako uplašio u wc-u i da mi nije svejedno sad ići sama. Nisam kazala ni tko je to bio, ni što je učinio i što rekao, da mi se Tin ne bi možda smijao. Sad znam kako se ne bi smijao. Pogledao me je ozbiljno i rekao mi: «Čuj, Kristina, ja nisam neki tip, znam, ali ti si mi prijateljica i ako te tko dira, kaži mi i ja ću to riješiti!» Gledao me je ozbiljno, kao što moj tata nekad gleda vijesti i znala sam da je on, pod tom svojom čupavom kosom, vitez. Kristina

Nasilnici su bedaci!

Kakvi dani, škvadro! Lektiru sam riješio - Kristina se pokazala kao prava frendica. Dala mi je knjigu, čak mi je i kratko prepričala. Cura baš lijepo priča - zainteresirala me je toliko da sam knjigu pročitao za vikend! Napisao sam sve što sam znao, ali sam je ipak morao pitati za par stvarčica. Dala mi je broj mobitela, tako da nisam morao ići k njoj. Prije koji dan je ona mene pitala za neku zadaću iz matematike i dobar je osjećaj bio pomoći joj. Jedino mi ne da mira to što mi je ispričala kako ju je neki stariji tip u wc-u napao. Dobro, ne baš napao, ali jako uplašio. Ne znam kako ljudi mogu biti takvi i jako bih volio da se takve stvari ne događaju. Nas su mama i tata uvijek učili da branimo i pomažemo mlađe i slabije i da s curama treba bit fin. Možda naša mama malo i pretjeruje u tome zato što smo mi dečki sami, pa misli kako trebamo učiti kakav biti prema curama ;) i mališama. Ipak, vidim da je u pravu. Kristini je glas bio drhtav dok je pričala to, čak mi se činilo kako su joj krenule suze, ali ona skoro uvijek gleda dolje, pa nisam siguran. Nije htjela reći tko je to, ali se nadam da će mi reći ako joj još pokuša nauditi. Ima sad moj broj, pa mi može javiti. Ako je tip nabildani kreten, pozvat ću i Svena u pomoć. Ipak je ona cura, pa još moja odjelska frendica i susjeda... Kakav bih ja bedak bio kad je ne bih čuvao i pomogao joj! Idem skupa s njom kući iz škole, a gledam i kad kreće, da i idemo u školu tako. Nije mi teško, što me zbilja čudi - mislio sam kako je cura dosadna, ali, kad je bolje upoznaš - sasvim je ok! Tin

je brat, on mi kaže kako ne želi ići s njim i kući, jer ga smara previše. Meni je dobro, jer znam da me nitko onda neće ni dirati ni izrugivati mi se. Nije Tin neki moćan tip niti snagator, ali - kad nisi sama, drugačije te gledaju. Možda me neki niti ne primijete od tog njegovog velikog ranca i skejta u ruci. Možda im skejt izgleda kao neko hladno oružje... Pitao me je Tin bih li mogla i ja kupiti si skejt i učiti ga voziti. Naravno, smiješna je i pomisao na to. Ja, skejterka! HAHHAHA! Ipak, meni se čini kako je taj skejt kao neki štit, a Tin kao vitez. Nisam vam ispričala što se dogodilo one večeri kad me je Nikola presreo u wc-u. Iskreno, bilo me je strah jer su mama i tata baš tad bili otputovali na neki sajam i ja sam bila sama kod kuće i trebala sam biti sama još dva dana. Zamislite još kad je netko pokucao na vrata tu večer! Naravno da nisam niti pomislila otvoriti bez da pogledam kroz «špijunku» tko je. Bio je to Tin! Iznenadena, ali s olakšanjem koje me je obuzelo, otvorila sam mu vrata i pozvala ga da uđe unutra. Bio je malo spetljan, ali sam ubrzo uspjela

Salonski magnetići

Hladna, prosinačka zimska jutra. To su ona jutra kada i prije pjeva pijetla ili zvonjave dosadne vekerice iskačemo iz topla kreveta i rasanimo se u tili čas. U polumraku se iskradamo potihoo, poput lopova, izlazimo na ulicu i stapamo se u povorke crnih spodoba koje nekuda žure. Cilj je jedina osvijetljena zgrada, prilično velika – crkva. A u njoj svjetlo, mami nas i vuče poput magneta na misu zornicu. Od našega daha crkva se ugrije i svi smo veseliji i radosniji kada se vraćamo kućama. Na izlazu nas čeka pomalo snen dan, a potom svi hrlimo toplim domovima.

Božica je sa sestrama Mirjanom i Dragicom i bratom Draženom svakodnevno odlazila na zornicu. Trebalo im je više vremena do crkve nego ostaloj djeci, jer se njihova kuća nekako sakrila na kraju sela, a u njihovoj ulici nije bilo ni bandere koja bi ju osvijetlila. Stoga je ona, kao najstarija, nosila fenjer koji je otac pripremio i tako vodila sestre i brata do crkve. Možda je Draženu bilo najteže, ali se nikada nije bunio. Samo je ponavljao: „Rodit će se Isus i svakoga nagraditi! I meni će donijeti slatkih bombona!“. Svi su se radovali Božiću, a najviše Badnjem danu kada su kitili božićno drveće.

Za drvce treba izraditi ukrase. Bilo je tu papira, sušenog voća i prekrasnih crvenih jabuka, a šareni, salonski bomboni stizali su zadnji. Božica je već pohađala sedmi razred, bila je baš ozbiljna djevojčica. Vješto je isijecala papir i pravila divne ukrase, neki su sličili snježnim pahuljama, bilo ih je i šarenih od krep papira, a pomagala je i sestrama koje su radile dugački lanac od papirnih karika zalijepljenih oho ljepilom. Na bor je mama stavljala i štapiće cimeta koji su tako opojno mirisali. Nisu zaboravili staviti ni gipsane ovčice, a bile su tu i papirnate jaslice „na harmoniku“. Kad je bor napokon bio okičen, stavljen je u sobu s ulice, u prozor, a zavjesa je maknuta kako bi ga ljudi vidjeli kada bi prolazili pokraj kuće. Tako su zapravo svi radili i bilo je uživanje gledati pravu izložbu borova u prozorima.

Nekako se uvijek dogodi da fini, salonski bomboni, umotani u mekan i tanak papir, budu zadnji u stavljanju na božićno drvo. Duguljasti, ukrašeni rascufanim papirom, mamili su oči i dovodili vodu u usta. Dok su djeca na salonske slatke magnetete, u srebrnoj i zlatnoj, i crvenoj i zelenoj i plavoj boji, vezali konce s kojima su ih vješali na zelene grančice, čeznutljivo ih gledali, tata je znao reći – „Djeco, fućkajte!“ Svi su se čudili, a on je zagonetna pogleda uz značajan osmijeh pazio da neki od salonskih ukrasa ne bi završio u dječjim ustima. Jer, oni se smiju pojesti tek na Sveta tri kralja. Istina, baka je rekla da se u kućama susjeda oni čuvaju za iduću godinu, jer ih je

„škoda pojesti“. Mogu još jednom poslužiti. Bako, bako, a Isus će se roditi i slatkiše donijeti! Ona je možda zaboravila, ali je tata obećao! Kada su svi salonski magnetići bili na boru, pa i šarene žaruljice, Božica je pomogla tati staviti zlatni toranj na vrh bora i kićenje je završeno. Božićno drvo veoma su pažljivo unijeli u sobu u koju se zimi nije ulazilo. Čim padne mrak na Badnju večer, uključit će se žaruljice i kuća će biti pravi noćni dragulj.

Na Božić su stigli i darovi. Bilo je tu lutkica, pribora za pisanje, nešto od odjeće i obuće, ali najslađi dar trebalo je čekati do Sveta tri kralja. Soba s božićnim drvcom nije se grijala, a mirisala je tako lijepo, na cimet i jabuke, sjajila je od zlata i srebra, a ući u nju bilo je zabranjeno. Ponekad bi radoznalci provirili mami iza leđa kada bi ulazila u sobu, vidjeli bi salonske visuljke i zamišljali kako se tope u ustima.

Sveta tri kralja su dojahala! Jupiii! Svi su rano izjutra otvorili oči, jedino se Božica nekako uspavala. Draženu su u očima umjesto zjenice bili salonski magnetići! Još samo malo, nadao se da će se podijeliti na četiri dijela, a kao najmlađemu mogao bi doći i koji više. Tata je skinuo salonske bombone, pozvao svoje kućne „kraljeve“ i dao im salonske bombone. Božica se nije žurila, a Dražen je nestrpljivo odmotao prvi kad on – prazan! Mirjana je otvorila svoj, a u njemu kukuruzovina! Dragica je vrisnula – „Šuplje! Tata, nema bombona!“

Dok je Božica tiho gledala u stol pred sobom lomeći prste, mama je prekorila:

– „Zato si ti tako rado išla u sobu kad mi je nešto trebalo donijeti? Privlačili su te slatki magnetići? Sada će slatke darove dobiti samo tri naša kralja, a Božica će očistiti sobu.“

Katarina Čeliković

KUTIĆ ZA VRTIĆ

Nek ti Božić sretan bude !!!

Draga djeco, Božić je već jako blizu, sigurno uživate u pripremama za ovaj veliki rođendan, koji se slavi u svakom srcu, obitelji, narodu. I Hrcko vam nudi pregršt blagdanskog raspoloženja. Ako još niste doznali zašto su baš vol i magarac dospjeli u betlehemsku štalu, pročitajte u priči koju vam donosimo. Zabavite se izrađujući blagdanske đakonije, u čemu vam i Hrcko nudi brojne ideje. Puno radosti i lijepih veselih dana ovog Božića, želim vam od srca!

Kako su vol i magarac dospjeli u betlehemsku štalicu

Dok su još Marija i Josip bili na putu u Betlehem, jedan je anđeo krišom okupio sve životinje. Htio je odabrati koje će Svetoj obitelji pomagati u štali. Lav se, dakako, javio prvi:

- «Samo je jedan kralj dostojan služiti Gospodaru svijeta!», riknuo je. «Raskomadat ću svakoga tko se približi tom Djetetu!»

- «Suviše si jarostan», reče mu anđeo.

Druga se prišuljala lisica. Nevino se ulagivala:

- «Ja ću se za njih dobro brinuti. Božanskom Djetetu donosit ću najslađeg meda, a Rodilji svakoga jutra po jednu kokoš.»

- «Ti si prenapasna», reče joj anđeo.

Potom se došepuri paun. Raširivši svoj kičeni rep stao se kočoperiti.

- «Ja ću u priprostoju ovčjoj štali biti najljepši ukras. Takvoga ni Salomon nije imao u svome hramu!»

- «Suviše si tašt», odvrati anđeo.

Zatim su se izredale sve životinje i hvalile se svojim znanjem i umijećem. Ali strogi anđeo nije bio ni s jednom zadovoljan. Već se odlučio vratiti na nebo neobavljena posla kad li na polju opazi vola i magarca. Služili su seljaku. Pozove i njih, pa ih upita:

- «Kakvu uslugu mi možete ponuditi?»

- «Nikakvu», reče magarac i žalosno poklopi oči ušima.

- «Ništa nismo naučili. Jedino što znamo jest poniznost i strpljivost. Sve drugo samo nam je donosilo nevolju!»

Vol, tek da se oglasi, nevoljko muknu:

- «Možda bismo ipak mogli tjerati muhe svojim repovima!»

- «Takve tražim!», reče anđeo i povede ih u betlehemsku štalicu.

BOŽIĆNA JELKA

DJEČAK: Jelko mala,
Gledam te
Sve dane.
Tko li ti je
Tako lijepo
Okitio grane?

JELKA: Malo studen,
Malo zima
Ledenim ukrasima.
A od mraza
ruže, gle!
Prekrile mi
Grane sve.

DJEČAK: Uređena tako,
Kamo misliš poći?

JELKA: U svom vrtu
dočekat ću
Božić ove noći.

BOŽIĆNA ŽELJA

DJEČAK: Snježuljkice,
Vilo snježna,
Kako li si
Krhka, nježna.

VILA: Krhka, nježna
Moram biti
Jer sam sva
Od snježnih niti.

DJEČAK: Vilo, vilo
Lakokrila,
Zašto si me
Posjetila?

VILA: Jer su dani
Darivanja.
Dani želja,
Lijepih sanja.
Sad zaželi
I ti nešto,
Želju ću ti
Ispuniti vješto.

DJEČAK: Želja mi je,
Želja mi je,
Da se svako
Dijete smije.
Da blistaju
Svima oči
U božićnoj
Ovoj noći.
Jadranka Čunčić-
Bandov

Docrtaj i oboji:

Priredila: Marina Piuković

Ko divojčica ni sanjala nisam da Božić može biti tužan, da bi tko mogao plakati na Božić, biti osamljen ili se osjećati nevrijedan sveg prekrasnog blaganskog ugođaja i tog najljepšeg događaja Božića – rođenja našega spasitelja Isusa Krista. Djetešce u jaslama veseli srca toliko da ako si i gladan malo, ne ostiš, a ako si star el bolestan – ko dite se raduješ tako da i bola ode bar na tren. Ipak, život me je naučio da nije uvijek tako...

Prve godine kad smo doselili u varoš išli smo na ponoćku u Veliku crkvu. Bio je bili Božić, tako dobro da se nosići smrznuto, a rukice da griješ na maminom vratu il u njenim rukama. (To će mi ostati tajna znanik: kako su mamama uvijek ruke tople? Čak i kad nema rukavice, a nas dicu mora voditi za ruku, naše ručice sakrivajuć u njine, a njine ruke - uvijek tople! Sad kad sam i ja mama, i dalje ne znam, samo vidim da su sad tople - moje...) Jaka zima, a mi stanovali daleko od varoši, a tili viditi tamo Božić i čuti tamburaše. Išli smo kolima. Tata (tako smo ga brzo pristali zvat „bačo“ kad smo došli u varoš ☺) vozio je škodu i nije nam ni bilo pravo zima, iako smo cupkali na putu od parkinga do crkve i rondzali što se kliza.

Kako je lipa i golema bila Velika crkva u mojim dičjim očima tada! Morala sam tako digniti glavu da je vidim cilu kad smo krenili na stepenice, da sam se sva iskrivila i skoro pala na tur. Ipak sam uspila krajem oka viditi i jednog čudnog čovika kod vrata - star, izboran, u izandalom kaputu, s nikom tankom šubarom i šalom priko nje, s cigarom u ustima - nije mi nikako izgledao ko „za crkvu“. Mama me je povukla malo za ruku, a ja sam priko

ramena još gledala u čovika. Malo se okrenio i on i nikako zamišljeno gledao u nas. Kad smo ušli, iza oni prvi vrata, sva sam se skrušila - mama je bez riječi kazala pokretom obrve i čela jedno tako „PSSSST!“ da mi nije ni palo na pamet glasno disati, a kamoli divaniti što god. Mi mali smo stajali između tate i mame u svojim kaputićima i pomalo drčali. Kad je mama videla da mi je baš zima, uzela me je u krilo, jer nam je netko od virnika ustao. Tata je dignio malog batu Luku, Marin je već bio veliki momčić i nikad ne bi priznao da mu zima, pa makar mu zubi zveckali, pa sam se lipo ugnizdila kod nje. Za vrijeme propovjedi sam malo i odrimala, taman onaj sladak san od par minuta. Kad sam otvorila oči i malo se bolje namistila u maminom naručju, priko njenog ramena sam videla onog čovika. Stojao je nuskraj vrata, sad gologlav, i gledao ravno prid sebe. Ni livo ni desno, ko da se boji što će viditi ljudima u očima koje sretne ako se malo okrene. Nije tije uč unutra, ko da bi što god pokvario, al opet - ušao je bar u predvorje. El mu bilo zima, pa se bar na svićama crkvenim tije ugrijati, el je bio gladan, pa je mislio da će Rič Božja biti ko prava rana. Tako sam ja mislila, mislila, kad je njega odjedared nestalo. Prošla i pričest i blagoslov, za izlaznu pismu već sam cupkala, jer je mama obećala da ćemo ići viditi Betlem.

Prilazeći tom meni tako čarobnom prizoru, osjećala sam se ko da ulazim u bajku. Nije bilo vila - samo anđeli, a ostali su bili ljudi, obični, jednostavni ljudi... Ni jedna kraljevna ni kralj, ni jedan dvorac ni utvrda. Kako je bilo ipak drugačije od našeg malog

Betlema u našoj crkvi u kojoj sam do tad jedino vidila prizor jaslaca! Kod nas kod kuće isto je bilo sve nikako naslikano, a ovdje - ko pravo. Kipovi su se preda mnom skoro počeli micati - malo od suzica koje su mi krenule, što od zime, što od pospanosti. Pogled mi je prikovo jedan pastir koji je najvećma gledao u anđela s transparentom „GLORIA IN EXCELSIS DEO“ (to znači „Slava Bogu na visini“). Izgledao je isto ko onaj čovik napolju, isto skroz! Pogledala sam mamu da vidim jel ga ona pripozna, ali je ona blago nasmiješeno gledala samo dječce Isusa. Tako se nježno smiješila krajičkom usne, da je nikad tako lipu nisam videla. Zato sam i prešutela svoj dojam o pastiru-prosjaku. Sićam se - tako je bila lipa, jer je već nosila svoju sestricu pod srcem...

Kad smo izlazili, opet sam videla tog čovika. Imo je pruženu ruku, al ništa nije kazivo. Kroz veliku gužvu smo išli, pa nas je mama čvrsto držala za ruku. Na putu do auta, mama se okrenula tati: „Vranje, idi do čovika...“ Kimnio je i kazo da sidnemo u auto, izgubio se na par minuta i vratijo. „Dao si?“, pitala je mama. „Dosta će mu biti da ima i on Božić...“, odgovorio je tata. Bilo mi je toplo od njeve riječi odjedared... Svatila sam da Božić nikad nije samo moj, pa ga i ja živim tako...

Vesna Huska

Božićni kolačići

OPIS: Kolačići koje vam nudimo su u cijelom svijetu - simbol božićne trpeze. Bilo da se „koriste“ s mlijekom kao užinica za Djeda Božićnjaka (kad se umoran spusti niz dimnjak i zadrijeva u fotelji kraj našeg bora), kiti li se njima bor ili se u slast jedu kroz cijelo vrijeme blagdana, oni se zovu „božićnima“ najviše zbog osobitog uresa kojeg vam tajni recept otkrivamo...

VRSTE: Božićni kolačići mogu biti svijetli i tamni (ne od predugog pečenja ☺). Za svijetle sastojke tu je recept, a za tamnije - dodajte u smjesu cimet, kakao (ili čokoladu) i med.

O CIMETU: Cimet je jedna od najstarijih mirodića, a potječe s Istoka. Razlikujemo cejlonski cimet i kasija cimet, koji potječe s Burme. Cejlonski cimet se prodaje u obliku štapića, ima nježniju i pikantniju aromu, a koristi se za oplemenjivanje kompota, slatkih jela, variva, vrućih napitaka. Kasija cimet je nešto oštrijeg okusa, lagano pecka jezik, više se upotrebljava za posebna jela i umake i njega najčešće nalazimo u mljevenom obliku. Cimet je veoma zdrav: smanjuje srčane bolesti i dijabetes, pomaže kod upala i infekcija, suzbija širenje leukemije i limfoma, ublažava probavne smetnje, regulira šećer u krvi, pomaže u mršavljenju, ublažava reumatske bolove, poboljšava aktivnost mozga i još puno toga. Prirodni je konzervans, pa kada se doda hrani, usporava rast i razvoj bakterija. Mješavina meda i cimeta liječi mnoge bolesti i koristi se kao lijek već stoljećima. Med i cimet imaju ljekovita svojstva koja, ukoliko se pomiješaju, daju lijek izvanredne moći, mirisa i okusa.

BOŽIĆNI KOLAČIĆI

SASTOJCI: 300 g mekog brašna, 2 ravne male žlice praška za pecivo ili $\frac{1}{2}$ žličice sode bikarbone, 1 jaje, 150 g margarina, 100 g šećera, 1 vanilin šećer. Za tamniju varijantu kolača: 1/2 male žlice cimeta, 2 male žlice kakao praha, 4 male žlice šumskog meda.

MMM... KOJU VARIJANTU IZABRATI? Ukoliko želite tamnije kolače, dodajte sastojke za tamnije tijesto - ono će biti mirišljavije i kontrastnije, a samim tim ljepše za ukrašavanje. Svijetla varijanta je podjednako ukusna i savršena za prekrivanje - otopljenom čokolodom.

PRIPREMA: 1. Na srednjoj temperaturi otopi margarin,

šećer i med. 2. Posebno sjedini brašno, sodu bikarbonu (ili prašak za pecivo - soda bikarbona se smatra zdravijom varijantom), cimet i kakao u prahu (tamnija varijanta). 3. Dodaj u istopljenu smjesu i umijesi tijesto uz dvije žlice hladne vode. 3. Uvij tijesto u rastegljivu foliju i ostavi 30 minuta u hladnjaku. 4. Tijesto valjkom razvuci na 4 mm i modlicom vadi pahulje. Možeš izvaditi i krugove, a onda u njih utisnuti otisak pahulje ili upotrijebiti modlice koje imaš! Ako baš želiš one najtradicionalnije oblike (jelkice, zvončiće, lizalice, čovječuljke...) nacrtaj oblik na kartonu, izreži i koristi ga kao modlu! **POTRAŽI POMOĆ STARIJEG UKOLIKO KORISTIŠ OŠTRE ŠKARE ILI NOŽ!** 5. Kada poredaš kolačiće na papir za pečenje u pleh, stavi ih u pećnicu na 180 stupnjeva Celzija 10 min. Tijekom pečenja slobodno možeš otvarati vrata ne bi li provjerio/la boju i tvrdoću. Dno kekse ne smije biti jače pečeno, boja mora biti jednaka i na dnu i na vrhu. **OPREZ:** Brzo su gotovi! Pečeni kolači su dovoljno čvrsti na dodir, ali opet se mogu malo pritisnuti. Hlađenjem očvrstnu još više.

TAJNA GLAZURE: Za kraljevsku glazuru („royal icing“) trebaš 1 bjelanjak, 200 g šećera u prahu, 1 malu žlicu gustina, 1 žlicu soka od limuna i prehrambenu boju po želji. Vilicom dobro umuti sve sastojke. Sipati u poslastičarsku vrećicu i staviti mali okrugli nastavak. Uresiti pahulje glazurom i ostaviti na sobnoj temperaturi da se stegne. Dok je glazura još svježa, pahulje možeš ukasiti kokosovim brašnom, raznobojnim bombonicama, šećerom u boji, itd. Glazuru možeš obojiti u drugu boju. Ovi kolači mogu biti i uresi za bor, samo je potrebno prije pečenja napraviti rupu gdje će kasnije biti provučena trakica.

PIĆE: Uz ove kolačiće neka-ko osobito „božićno“ ide sok od jabuka (najprirodniji - iz kompota), mirisni čaj ili, ako si slučajno Djed Božićnjak, mlijeko ☺.

☺Dobar tek i SRETAN BOŽIĆ!!!

Vesna Huska

Umjetnica slike i riječi

Na ovogodišnjoj Pokrajinskoj smotri recitatora na hrvatskom jeziku mnoge je svojim ocharavajućim osmijehom pridobila oniža, dobroćudna djevojčica topla glasa, debitantica na ovom natjecanju, Sonćanka Anđela Šimunov. Novi susret, ovoga puta u Sonti, pružio mi je zadovoljstvo ovoga razgovora, uz njezin razoružavajući osmijeh i topli pogled. Sad smo se već sprijateljile. Moja mala prijateljica učenica je IV. b razreda OŠ »Ivan Goran Kovačić« u Sonti.

Četvrta je godina tvogega druženja s učiteljicom. Razmišljaš li o vašem skorom rastanku?

Pa, razmišljam i to s tugom. Učiteljica Bara Dobraš nam je poput druge majke i uz nju nam je do sada bilo sve lakše. Usadila nam je naviku učenja, ali i ljubav prema umjetnosti. Dosadašnji dio školovanja za mene je veliki užitak i radujem se svemu novonaučenom, svim novim spoznajama. Kada dođem kući, ručam, malo se odmorim, a poslije radim domaću zadaću. I obožavam čitanje, ali isto tako i risanje i slikanje.

Od prvog razreda učiš i izborni predmet hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture. Kako se snalaziš u hrvatskom standardnom govoru?

Snalazim se jako dobro. S hrvatskim sam se sretala i prije nego sam ga počela učiti u školi. U našem selu govori se šokačkom ikavicom, a starija sestra je već ranije učila hrvatski u školi. Meni su u najranijem djetinjstvu knjige bile omiljene igračke, pa tako i one iz hrvatskog jezika. Osnovnim elementima našeg materinjeg jezika uči nas učiteljica Tamara Jakšić. Kako su hrvatski i srpski vrlo slični, često pobrkamo pojmove, no, učiteljica je tu, pa nas brzo ispravi.

Poput svih koji uče hrvatski, dobivaš podlistak »Hrvatske riječi« Hrcko. Kako se on sviđa tebi i tvojim prijateljima?

S Hrckom sam se susrela u najranijem djetinjstvu. Čitala ga je moja starija sestra, pa sam i ja uživala u slikovnicama, a često sam znala salijetati sestru ili roditelje da mi ponešto i pročitaju. Sada ga svi u odjelu čitamo od korica do korica. Uživamo u lijepim fotografijama, ja osobito volim rješavati križaljke, svi igramo i igru detektiva, pa je već više mojih prijatelja do sada osvajalo i nagrade. Nadam se da će nekada i mene poslužiti sreća. Volim čitati sve, a najzanimljivije su mi priče o našim vršnjacima.

Učenica je IV. b razreda OŠ »Ivan Goran Kovačić«, a svoju perspektivu već vidi u likovnoj umjetnosti

Ove si godine sudjelovala na Pokrajinskoj smotri recitatora na hrvatskom jeziku. Kako si se osjećala?

Poeziju obožavam, a sada sam se prvi put oprobala na jednom tako velikom natjecanju. Bila sam vrlo impresionirana i ozračjem i velikim brojem natjecatelja, pa me je u početku stisnula i trema. No, nakon nekoliko stihoa sam se oslobodila, pa mislim da sam ostavila dobar dojam za jednu početnicu. Nadam se da će me učiteljica Tamara i iduće godine odabrati u recitatorsku ekipu i da ću, zahvaljujući ovogodišnjem iskustvu, ostaviti bolji dojam. Vjerojatno će nam biti potrebne i dulje pripreme nego što smo ih imali sada. Na smotri i na nagradnom izletu upoznala sam nove prijatelje i prijateljice iz svih dijelova Vojvodine i to je za mene najveći dobitak.

Na polovici si osnovnoškolskog obrazovanja. Razmišljaš li već sada o svojem budućem pozivu?

Da, svakako. Već sada znam što bih željela. Moja učiteljica Bara, koja se bavi slikanjem i koja je već bila sudionica velikog broja likovnih kolonija, usadila mi je ljubav prema likovnoj umjetnosti. Ona i gospođa Ana Tudor procijenile su da sam vrlo nadarena za slikanje i dale mi još veću volju i poticaj za razmišljanje o likovnoj umjetnosti kao pozivu. Roditelji, majka Tanja i otac Milan, za sada me u tim planovima podržavaju.

Maja Andrašić

INTERESANTNO JE ZNATI

- Jezik kameleona dvostruko je duži od njegova tijela.
- Totalno pomračenje Sunca događa se svakih 18 godina.
- Krave spavaju gotovo isto toliko dugo koliko i ljudi.

- Na svijetu ima više pilića nego ljudi.
- Knjiga prosječne veličine s imenima svih insekata na našem planetu imala bi oko 6.000 stranica.
- Engleska riječ "set", za koju se u rječnicima kao prvo značenje navodi "pribor", ima kao imenica 58, kao pridjev 10, a kao glagol 126 značenja.
- Još od srednjeg vijeka crvena boja označava pobjedu. U to vrijeme pobijeđeni vladari morali su prostrti svoj crveni ogrtač kako bi pobjednik prešao preko njega. Od tog običaja nastalo je pravilo da se prilikom dolaska važnih dužnosnika pred njih prostire crveni sag.

- Kada čovjek puše nos, brzina zraka koji izlazi pod pritiskom dostiže i brzinu do 160 km/sat.
- Svakih 40 minuta kod svakog čovjeka odumre oko 40 milijuna stanica kože. Kada bi se sve one sakupile, mogle bi ispuniti jednu četverokatnicu.

KINOMANIA

Snježno kraljevstvo

Glavna junakinja je neustrašiva Anna, koja u društvu ledolomca Kristoffa, njegova soba Svena i neobičnog snjegovića Olafa, kreće u potragu za sestrom Elsom koja je svojim čarobnim moćima pretvorila kraljevstvo u zemlju snijega i leda.

Barbie u Božićnoj priči

Barbie u crtiću predstavlja divu Eden Starling, glamuroznu kazališnu pjevačicu u Londonu viktorijanskog doba. Sa svojom snobovskom mačkom Chuzzlewit, Eden sebično planira natjerati sve glumce da ostanu uvežbavati cijeli dan na sam Božić! Čak ni Catherine, Edenina kostimografkinja i prijateljica iz djetinjstva, ne može ju odgovoriti od tog samoživog ispada. Ne preostaje ništa drugo nego da tri vrlo neobična duha Božića povedu Eden na fantastično blagdansko putovanje koje će u njeno srce unijeti duh blagdana i radost darivanja.

Čarobne šape

Terri, Ben i njihov sin Charlie sele se iz Denvera u Cleveland radi povoljnijih poslovnih mogućnosti. Još prije nego što su stigli do svog novog doma, dogodi im se nezgoda: pod njihov automobil dotrči pas. Iako je Ben pokušao zakočiti, nije uspio spriječiti da udari u psića. Charlie moli roditelje da zadrži psa. Veterinar je ustanovio kako se Annie nedavno oštenila i štenci se vjerojatno nalaze u blizini mjesta gdje ju je udario auto. U šumi blizu ceste Charlie nađe četiri gladna štenca. Ne znajući kamo bi s njima, prokrijumčari ih u bolnicu, gdje mu rade roditelji.

4. Riješi zagonetke:

1. Stoji u kutu, a putuje po svijetu?
2. Puna škola đaka, niotkuda vrata?
3. S tovarom uđe bez tovara izađe?
4. Pred kućom stoji i sunca se boji?
5. Žedna nije, a vodu pije?
6. Što je stalno s tobom, ali se ne čuje?
7. Pet sestara bunar prave?
8. Bez kore uđe, s korom izađe?
9. Bijela koka ispod strehe viri?
10. Danju ga vidiš, noću ga ne vidiš?
11. Gdje crvenko leži, tu trava ne niče?
12. Crven jarac po košari skače?
13. Četiri brata putem trče, jedan drugog ne mogu stići?
14. Sve po domu izgore, a dom osta.

1. Poštanska markica, 2. Lubenica, 3. Zlica, 4. Sniješko Bijelić, 5. Spužva, 6. Sjena, 7. Igle i čarape, 8. Kruh, 9. Zubi, 10. Mrak, 11. Sanjke, 12. Jezik, 13. Kotlač, 14. Lula.

5. Pronađi pravi put:

Z. Sič

KREATIVCI

PRIPREMIMO ... NOVOGODIŠNJI TULUM

Božić provodimo s obitelji, ali oko Nove godine možeš organizirati dobar tulum za prijatelje, rodbinu... Savršenu rasvjetu dat će vam božićni bor, a za dekoracije se pobrinite sami! Let's have fun! Izradi papirnatu pahuljicu najljepših uzoraka (ako si zaboravio - imaš sliku kako se rade) i nalijepi ih selotejp trakom na zidove, prozore, vrata, namještaj - **PITAJ PRVO RODITELJE GDJE SMIJES LIJEPITI**). Dalje, ako ti je od disco-kugle (iz prošlog broja) ostalo neispravnih CD-a, uresi ih raznim bojama i uresima (tempere, «dragulji»...) i zakvači ih ukrasnim trakama na bor! Blještavilo zajamčeno!!! Lijepa i jednostavna zabava je i na napuhane balone nalijepiti vunicu namočenu u ljepljivo za drvo i kad se osuši - probušiti balon, te stvrdnute kuglice darovati jedno drugom na polasku kući. Ako u balon staviš i majušnu tajnu poruku, možeš vrlo romantično izjaviti simpatiji ljubav ♥ kad je on/ona izvade i pročitaju!

Za sve ovo potrebno ti je: ☒ dobro društvo, jer je u društvu sve zanimljivije, i omiljena glazba, jer se bolje radi uz nju! ☒ bijeli papir i škare - za pahuljice ☒ neispravni CD-i, ljepljivo, boje, staklene perle... - za urese ☒ baloni, vunica, razrijeđeno ljepljivo za drvo - za kuglice ☒ hamer papir i običan papir u boji, olovka i flomasteri - za «vjenčić snjegovića»

Program tulum:

1. Posluži božićne kolačiće (po receptu iz ovog broja) i divan voćni čaj («najzimskiji» je okus jabuka-cimet) s medom i limunom - mmmm! ☺
2. Napravi s društvom puno pahuljica i polijepi ih okolo! ❄❄❄

3. Napravi kuglice od vunicе!

4. Nekoliko snjegovića na vjenčiću neka vam pravi društvo: izreži kotur od hamera u boji, napravi par pahuljica u drugoj boji i nalijepi ih na «vjenčić». Na svaku pahuljicu nalijepi po jednog nasmiješnog snjegovića - tako ćeš i unutra imati zimski ugođaj čak i ako vani nema snijega ;) !

5. Zaplešite uz omiljenu glazbu - ali SVI!!! Napravite ples s balonima, «glazbene stolce»... 🎵 🎵 🎵 !

6. Ako ste pravi prijatelji, pomozite oko pospremanja ☺!

7. SRETNNA NOVA GODINA! U NOVOJ VAM ŽELIM PUNO LIJEPIH TRENUTAKA S NOVIM I STARIM PRIJATELJIMA, COOL KREATIVNIH NAJNAJ TULUMA, IGRE, GLAZBE I SMIJEHA!!! ☺

Zabavi se kreativno!

